Fylkesmannen i Telemark

Sakshandsamar, direktetelefon
Simen Storøy, 35 58 61 52

Vår dato
31.03.2016
Dykkar dato

Vår ref.
2015/4654
Dykkar ref.

Bø kommune
Fyresdal kommune
Hjartdal kommune
Sauherad kommune
Seljord kommune

Tilbakemelding på forvaltningskontroll av vedtak etter motorferdselloven

Fylkesmannen ba i brev datert 11.11.2015 om å få oversendt en rekke vedtak fattet etter motorferdselloven i et utvalg av kommunene i Telemark. Vi har nå gjennomgått alle tilsendte dokumenter og ønsker å komme med en tilbakemelding der vi oppsummerer noe av det vi ser som en utfordring i forvaltningen av motorferdselloven.

Vi vil vise til tilgjengelig veiledningsmateriell på:
http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/Motorferdsel/Motorferdsel/

Her finnes det utfyllende veiledning både om fastsetting av snøskuterløyper for fritidskjøring og øvrige dispensasjonsbestemmelser i motorferdselslovverket.

Vi viser også til Rundskriv T-1/96: Om lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10. juni 1977 nr. 82

Løyver fattet etter § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag
Etter forskriftens § 6 kan kommunestyret i unntakstilfeller gi tillatelse til kjøring dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Bestemmelsen skal tolkes strengt og følgende betingelser må være oppfylt for at tillatelse skal kunne gis:

- søkeren må påvise et særlig behov,
- behovet må ikke knytte seg til turkjøring,
- behovet må ikke kunne dekkes på annen måte, og
- **behovet må vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdselen til et minimum**

Det er kun et fåtall løyver som er fattet med bakgrunn i denne bestemmelsen, Fylkesmannen ser likevel et behov for å minne om at bestemmelsen skal tolkes strengt. Videre vil vi minne om at Kommunestyret kan etter bestemmelsen delegere sin myndighet til et annet folkevalgt organ, f.eks. til formannskapet eller hovedutvalg, men at myndigheten etter denne bestemmelsen ikke kan delegeres til kommunal tjenestemann. Vi har i vår gjennomgang funnet noen tilfeller der det er det etter administrative vedtak er gitt løyve etter § 6. Vi ber derfor kommunene være oppmerksomme på at denne myndigheten kun ligger til folkevalgt organ.

Fastboende som påtar seg ervervsmessig kjøring, § 5 første ledd bokstav a
Bestemmelsen om ervervsmessig kjøring er en sentral bestemmelse. For å redusere kjøringen, bør nødvendig transport med snøscooter i størst mulig utstrekning skje som leiekjøring.

Postadresse
Postboks 2603
3702 Skien

Besøksadresse
Gjerpensg. 14, Bygg F, Skien
Organisasjonsnummer
974 762 684

Telefon
35 58 61 10
Telefaks
35 52 85 90

E-post
fmtepost@fylkesmannen.no
Internett
www.fylkesmannen.no/telemark

Ordningen forenkler dessuten saksbehandling og kontroll. Det vil ofte være hensiktsmessig å overlate kjøringen til fastboende som kan gjøre dette i ervervsøyemed. Antall løyvehavere i hver kommune eller hvert distrikt bør begrenses, ut fra en vurdering av behovet for transport. De som allerede har snøscooter f.eks. i næring, bør prioriteres.

Vi ser i vår gjennomgang at det er gitt et betydelig antall løyver til leiekjøring, vi vil derfor på det sterkeste oppfordre kommunen til i større grad henvise søkere etter § 5c til leiekjøring. Kommunen bør også sørge for at det er lett tilgjengelig informasjon om leiekjøringstilbudet i kommunen.

Funksjonshemmede, § 5 første ledd bokstav b
Det er en noe varierende praksis rundt om i kommunene knyttet til bruken av denne bestemmelsen og hvor strengt det tolkes. Vi vil derfor generelt vise til tilgjengelig veiledning knyttet til bestemmelsen. Av rundskriv T-1/96 går følgende fram om forståelsen av bestemmelsen. «*Det kan bare gis tillatelse etter forskriftens § 5 første ledd bokstav b ved varig funksjonshemming. Kommunen kan kreve legeerklæring som dokumentasjon. Personer som på grunn av alder eller midlertidig sykdom er bevegelseshemmede, går ikke inn under bestemmelsen.*» Ved avgjørelsen av søknaden må transportbehovet avveies mot de skader eller ulemper den vil føre til, og det kan eventuelt settes vilkår i løyvet. Vi minner om at det må foreligge et reelt behov for bruk av snøcooter. Det å være funksjonshemmet gir ikke automatisk en rettighet til å få innvilga løyve til scootererkjøring.

Transport til private hytter, § 5 første ledd bokstav c
Det er et stort antall løyver som er gitt etter denne bestemmelsen, selv om omfanget varier noe fra kommune til kommune. Generelt ser vi at det innvilges mange løyver etter denne bestemmelsen også i områder hvor det er et godt tilbud av leiekjøring. **Fylkesmannen vil derfor på det sterkeste oppfordre til å i større grad henvise til leiekjøring i områder hvor dette er tilgjengelig.**

Fylkesmannen vil minne om at det etter forskriftens § 5 første ledd bokstav c kan gis dispensasjon til hytteeier for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte, der hytta ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg, og det i området ikke er mulighet for leiekjøring.

Bestemmelsen er ment å dekke transportbehovet til private avsidesliggende hytter i områder der det ikke finnes tilfredsstillende muligheter til å leie transport. Det er bare transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som kan tillates. Det er ikke anledning til å tillate alminnelig persontransport etter denne bestemmelsen. Når det er gitt tillatelse til transport av bagasje og utstyr, vil det likevel være adgang til å la personer sitte på, når det er plass til det sammen med bagasjen. Forutsetningen er således at passasjertransporten ikke medfører behov for ekstra kjøring. Eventuell tillatelse til hyttekjøring bør ikke gis for mer enn en sesong av gangen og begrenses til et fåtall turer. Dette gjelder særlig i områder som er egnet for leiekjøring

Kjøring i utmarksnæring for fastboende, § 5 første ledd bokstav d
Det er gitt noen løyver med bakgrunn i denne bestemmelsen. Fylkesmannen vil derfor minne om at det må dreie seg om ren næringsmessig virksomhet, for salg og videreforedling. Kommunen kan eventuelt kreve dette dokumentert ved framleggelse av næringsoppgave.

Bestemmelsen vil f.eks. kunne gi hjemmel for bruk av snøscooter i forbindelse med drift av utleiehytter som drives som en del av næringsgrunnlaget for et gårdsbruk, herunder nødvendig

tilsyn og transport av gjester til hyttene. Videre vil nødvendig transport i forbindelse med næringsmessig jakt og fiske kunne tillates, der jakten/fisket drives som attåtnæring av en viss inntektsmessig betydning. Begrepet utmarksnæring må tolkes restriktivt slik at biinntekter, som f.eks. turtransport av turister m.v., ikke vil komme inn under bestemmelsen.

Transport av ved, § 5 første ledd bokstav e
Fylkesmannen ser at det innvilges et stort antall løyve etter denne bestemmelsen. Bestemmelsen er generelt formulert og fylkesmannen vil oppfordre kommunene til å stille vilkår til løyver gitt etter denne bestemmelsen som for eksempel et begrenset antall turer.

Transport av ved utover det som er direkte hjemlet i forskriftens § 3 første ledd bokstav g, anses som en kurant dispensasjonsgrunn. Det gjelder transport av ved fra egen eiendom til annet sted enn fast bopel og transport av ved fra andres eiendom.

Tydelige og kontrollerbare løyver etter motorferdsellovverket
Det er av avgjørende betydning at de løyvene som innvilges er tydelige og kontrollerbare i felt for Politiet og Statens naturoppsyn. Det at løyvene er etterprøvbare vil også være av stor betydning i de tilfeller hvor straffereaksjoner i forbindelse med lovbrudd prøves i rettssystemet.

Fylkesmannen vil derfor peke på en del punkter der vi mener det er et forbedringspotensial:

Hvem er det som har fått løyvet
Når det innvilges løyver er det viktig at disse knyttes opp til enkeltpersoner ved bruk av fullt navn, det er viktig at alle som løyvet er gyldig for er omtalt ved navns nevning.
Dersom det er snakk om firma, gruppeturer eller lignende er det viktig at det i løyvet pekes ut en bestemt kontaktperson som også er ansvarlig for gruppen.

Hvor er løyvet gyldig
Det er viktig at det ikke er tvil om hvor løyvet er gyldig, det må i løyvet utpekes et startpunkt og et sluttpunkt. Det er viktig at disse punkta er kartfesta ved bruk av stedsnavn som er etterprøvbare på offentlig kartgrunnlag. Gårds- og bruksnr. må gjerne brukes, men da som supplement for å kunne sjekke ut dette i ettertid nøyaktig hvilken eiendom det gjelder.

Hvilken trase skal benyttes
Det er viktig at det knyttes en bestemt trase til hvert løyve. Her er kartutsnitt det beste verktøyet. Kartutsnittet må være i en slik målestokk at det er kontrollerbart i felt. Fylkesmannen vil her minne om intensjonen med motorferdselloven. Virkningen av den konkrete trasene må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Hvordan kjøretøy skal benyttes
Her vil Fylkesmannen anbefale at det brukes den benevninga som står i vognkortet til kjøretøyet. Som for eksempel Snøskuter, beltemotorsykkel, traktor osv. Det er viktig at det knyttes bestemte kjøretøy til hver enkelt løyve.

Antall turer og formålet med turen
Det må gå fram av løyvet hva som er formålet med kjøringa. Og dersom det er satt begrensninger på antall turer må dette komme klart fram av løyvet. Dersom det er gitt et maks antall turer per løyve, bør kommunen stille kra om at det føres et kjøreskjema som signeres før avreise, og at hvis kjøring skjer uten at turen er signert i forkant, er dette å se på som kjøring uten

løyve. Generelt oppfordrer vi til å vurdere å sette begrensinger på antall turer når forholdene tilsier det.

Når er løyvet gyldig
Det er viktig at det går klart fram av løyvet når det er gyldig med fra og til dato. Kommunen må her gjøre konkrete vurderinger i forhold til hensikten bak løyvet, men det bør generelt ikke gis løyver med alt for lang gyldighet.

Med hilsen

Hans Bakke
avdelingsdirektør

Simen Storøy
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Kopi til:

Tokke kommune	Storvegen 60	3880	DALEN
Bamble kommune	Postboks 80	3993	LANGESUND
Tinn kommune	Postboks 14	3661	RJUKAN
Siljan kommune	Postboks 16	3749	SILJAN
Skien kommune	Postboks 158	3701	SKIEN
Nome kommune	Ringsevja 30	3830	ULEFOSS
Porsgrunn kommune	Postboks 128	3901	PORSGRUNN
Drangedal kommune	Gudbrandsvei 7	3750	DRANGEDAL
Kragerø kommune	Postboks 128	3791	KRAGERØ
Vinje kommune	Vinjevegen 192	3890	VINJE
Notodden kommune	Postboks 193	3672	NOTODDEN
Nissedal kommune		3855	TREUNGEN
Kviteseid kommune	Kviteseidgata 13	3850	KVITESEID